

Møteinnkalling

Utvalg: Rohkunborri nasjonalparkstyre

Møtested: , E-postmøte

Dato: 08.04.2013

Tidspunkt:

Eventuelle spørsmål til saksframlegget kan stilles pr. tlf.: 91328614

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av helikopter for kartlegging av de geologiske ressursene		2013/1753
ST	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøscooter for befaringsområde i forbindelse med iverksetting av avbøtende tiltak for tap av rein til rovdyr		2013/1491

Arkivsaksnr: 2013/1753-2

Saksbehandler: Asgeir Kvalvåg Blixgård

Dato: 04.04.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	8/13	10.04.2013

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av helikopter for kartlegging av de geologiske resursene i området

Forvalters innstilling

Tillatelse til bruk av helikopter for kartlegging av geologiske resurser i Rohkunborri nasjonalpark innvilges. Vedtaket er fattet i medhold av Naturmangfoldlovens § 48. Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med flygningen er kun radiometrisk og magnetiske målinger med flygning ned mot 60 meter over bakken uten landinger.
2. Tillatelsen gjelder for flygning i tidsrommet 1. august t.o.m 30. september, utenfor fellesferien (tidsrom som også åpner for forsvarets lavtflyging jfr. § 3 pkt. 6.2 e.)
3. Tillatelsen gjelder flygning i tråd med vedlagt kartskisse og skal ikke foregå utenfor skravert område.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet senest dagen før flyvningen tar til. Dette kan gjøres på e-post til torbjorn.berglund@dirnat.no eller pr. telefon til: 91622022.

Før flygingen kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.

Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljøverndepartementet. Eventuell klage sendes Nasjonalparkstyret. Direktoratet for naturforvaltning er forberedende klage instans.

Saksopplysninger

Søknaden

Det vises til søknad av 28.2.2013 fra Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) om dispensasjon fra vernebestemmelsene til lavtflyging over deler av nasjonalparken. Det søkes om flyvning ned mot 60 meters høyde med en fart på ca 100 kilometer i timen. Avstanden mellom hver linje vil være ca 200 meter. Hensikten er å kartlegge de geologiske ressursene som måtte finnes i bakken, samt å øke den geologiske forståelsen i området.

Under flygningen gjennomføres magnetisk og radiometriske målinger med en sonde som henger 30 meter under helikopteret. Det søkes om å få gjennomføre i tidsrommet 1. juni til 30. september av hensyn til vær og snøforhold. Manglende måledata i verneområdene oppgis å være svært uheldig på grunn av eventuelt manglende sammenheng i målingene. Avvik i høyde vil også gi dårlige data. Det poengteres at det ikke vil være snakk om mineralutvinning i de aktuelle områdene men heller en kartlegging av den varierende geologien som også er et av formålene med vern.

Målingene er en del av regjeringens satsing i Nord-Norge (MINN-programmet)

Rød skravur viser omsøkt kartleggingsområde.

Regelverk

Rønkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige grønteggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstauteskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sjørdalen. Fjellreven er en art det skal tas spesiell vare på. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Motorisert ferdsel er generelt forbudt i Rønkunborri nasjonalpark jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Denne saken er derfor behandlet etter § 48 i Naturmangfoldloven som gir hjemmel for å gi dispensasjon fra et vernevedtak for tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål eller og

ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesenlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 48 gir hjemmel for å gi dispensasjon fra et vernevedtak for tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Det legges til grunn at denne kartleggingen vil gi forvaltningsmyndigheten nyttig kunnskap om geologien i verneområdet. Magnetismen i bergarten gir et godt bilde på om den er rik på jern, men også om den er lite magnetisk noe som indikerer kalkrik grunn. Resultat fra målingene gir detaljerte data som kan supplere geologiske kart og gir indikasjoner på hvilken vegetasjon man kan forvente å finne.

Fuglelivet er en del av formålet med vernet og hekkesesongen starter i april og varer utover sommeren. Det åpnes derfor ikke for lavflygning før etter 15. juli i forskriften. Friluftslivet er spesielt nevnt i formålet med vernet og fellesferien er en viktig periode for utfart i området. Det er derfor satt vilkår om gjennomføring fra 1. august og utover for å unngå perioden med mest utfart. En del av formålet med vernet er også bevaring av det samiske naturgrunnlaget som også vil innebære reinen. Flyvningen bør derfor avklares med reindriftsutøverne i området. Siden motorferdselen foregår i luften vil den ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon.

Det er ikke sannsynlig at andre vil søke om kartlegging av geologien og at saken således vil skape presedens. I forhold til metoden kunne man ønske at kartleggingen foregikk i større høyde underforstått at støyen ville kunne reduseres. Kartleggingen vil imidlertid da bli dårligere. Med en gjennomføring på vinteren vil man kunne unngå konflikt med brukere. Metoden krever imidlertid snøfrie områder for at kartleggingen skal bli tilfredsstillende. Flygingen er av et vist omfang og det er tett mellom linjene. Med en hastighet på 100 kilometer i timen vil det imidlertid gå forholdsvis fort og støyen vil bli kortvarig.

På grunnlag av denne drøftingen vurderes det at søknaden tilfredsstillende kravene i Naturmangfoldlovens § 48 til å gi dispensasjon fra et vernevedtak, og søknaden kan innvilges med vilkår. Det påpekes at det ved aktivitet og ferdsel skal tas hensyn til at området er vernet som nasjonalpark, og at motorferdselen reduseres til et minimum.

Arkivsaksnr: 2013/1491-3

Saksbehandler: Asgeir Kvalvåg Blixgård

Dato: 08.04.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	9/13	10.04.2013

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til bruk av snøscooter for befaring av beiteområde i forbindelse med iverksetting av avbøtende tiltak for tap av rein til rovdyr

Forvalters innstilling

Med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 jfr. § 77 innvilges dispensasjon til bruk av snøscooter for befaring av beiteområde med tanke på iverksetting av skadeforebyggende tiltak for å begrense tap av rein på beite.

Denne tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Formålet med motorferdselen er befaring av reinbeiteområder med tanke på iverksetting av skadeforebyggende tiltak for å begrense tap av rein på beite.
2. Tillatelsen gjelder for en tur en dag i perioden 9.-30. april 2013 langs omsøkt trase sammen med Reindriftsutøvere i Gielas reinbeitedistrikt.
3. Tillatelsen gjelder for Erlend Winje med en snøscooter.
4. Oppsynet for nasjonalparken som er Statens naturoppsyn (SNO) skal varsles før motorferdselen gjennomføres. Dette kan gjøres på telefon 91622022 eller pr e-post til: torbjorn.berglund@dirnat.no

All motorferdsel i utmark skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade på natur og mennesker. Mislighold medfører inndragning. Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljøverndepartementet. Eventuell klage sendes Nasjonalparkstyret. Dispensasjonen skal medbringes under motorferdselen.

Saksopplysninger

Søknaden

Søkeren viser til Rovviltnemnda i region 8 og Fylkesmannen i Troms som fra nyttår har etablert et nytt rovviltprosjekt i Troms. En av satsingsområdene i prosjektet er iverksetting av effektive forebyggende tiltak blant annet i reindrifta. Selv om prosjektet er etablert av forvaltningen er prosjektet å anse som et frittstående og selvstendig og ikke en del av forvaltningen.

Søker skriver videre at prosjektet har fått en henvendelse fra siidaen til Anders Nils Aslak Eira i Gielas reinbeitedistrikt om bistand til å finne aktuelle forebyggende tiltak etter flere år med tap av rein til rovvilt i siidaens vinterbeiteområdet Bardu kommune. I den sammenheng er det ønskelig for prosjektet å gjennomføre en befaring i aktuelt område sammen med reineierne. Det er også aktuelt å befare kalvingsområdet.

Omsøkt reiserute: Fra Bones via Budalen over Vadvetchokka til Sjørdalen. Deretter Isdalen nordover til Snekkarskaret, alternativt geitryggskaret. Deretter Isroa over til Jørenskaret/Veltskaret. Tilbake til Bones over Slettbekkvannet. Formålet er å få mer kunnskap om vinter- og kalvingsområdene, flytte- og trekkveier samt alternative beiteområder som bakgrunn for vurdering av forebyggende tiltak. Befaringen tar en dag.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble opprettet ved kongelig Resolusjon 25.2.2011. Formålet med vernet er å bevare store naturområder med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråorheggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sjørdalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Motorisert ferdsel er generelt forbudt i Rohkunborri nasjonalpark jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Denne saken er derfor behandlet etter § 48 i Naturmangfoldloven som gir hjemmel for å gi dispensasjon fra et vernevedtak for tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål eller og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 48 gir hjemmel for å gi dispensasjon fra et vernevedtak for tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. En del av formålet med nasjonalparken er bevaringen av det samiske naturgrunnlaget som også vil omfatte reinen. Forvaltningsmyndigheten er fra tidligere kjent med at området det er snakk om har vært utsatt for mye tap til rovdyr. Fra tidligere har det blitt gitt flere dispensasjoner i forbindelse med skadefelling. Disse dispensasjonene har imidlertid vært resultatløse dels på grunn av vanskelige terreng og dels på grunn av at skadevolder har krysset over til Sverige. Bare tidligere i vinter ble det påvist en familiegruppe og en enkelt hangaupe i området. Det ble påvist flere kadaver tatt av gaupe i det samme området.

Når det gis dispensasjon for skadefelling for det interkommunale skadefellingslaget åpnes det for bruk av ca 10 snøscootere for samme antall jeger i en angitt periode. Dette medfører adskillig motorferdsel. Det er derfor fra forvaltningsmyndigheten sin side også interesse for å få på plass tiltak som kan være avbøtende i forhold til dette.

Prosjektet "Leve i naturen" er nå avsluttet men fikk gode skussmål fra reindriftsnæringen i mange sammenhenger. Deler av dette arbeidet er nå videreført i nytt prosjekt og reindriftnæringen i Gielas ønsker bistand for å bedre situasjonen i området med tanke på tap til rovvilt. Det vurderes slik at det kan vurderes å gi en dispensasjon til dette formålet for å bidra til å vareta reindriften i dette området.

En dispensasjon til dette formålet kan gi presedens for at andre skal kunne søke på samme grunnlag. Det legges imidlertid til grunn at dette er et ønske som er fremmet av reindriftnæringen selv, og at ruten som skal kjøres brukes av utøverne i området til vanlig. Det er ikke kunnskap om at det finnes hekke- eller hilokaliteter langs den omsøkte traseen og befaringen ansees som et engangstilfelle. I forhold til metoden, kunne det vært aktuelt å vurdert bruk av ski. Det er imidlertid snøscooter som benyttes i reindriftnæringen og avstandene er lange. Ferdsele vil foregå på snødekt mark og skader ikke vegetasjon i området. Det påpekes allikevel at avfall skal tas med ut av området.

På grunnlag av denne drøftingen vurderes det til at søknaden tilfredsstillende kravene i Naturmangfoldlovens § 48 til å gi dispensasjon fra et vernevedtak. Søknaden innvilges derfor med vilkår. Det påpekes at det ved aktivitet og ferdsel skal tas hensyn til at området er vernet som nasjonalpark, og at motorferdselen reduseres til et minimum.